

Περί φόβου Θεού (Γεροντας Κλεοπας)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

image not found or type unknown

Περί φόβου Θεού (Γεροντας Κλεοπας)

Πατέρες και αδελφοί,

Στον σημερινό λόγο εγώ ο ανάξιος και αδύνατος για τα καλά έργα, θέλω να αναφέρω στην Οσιότητα σας μία από τις μεγαλύτερες αρετές του χριστιανισμού, τον φόβο του Θεού, ο οποίος βοηθεί όλους μας να βαδίσουμε την δύσκολη οδό της σωτηρίας, την επιτέλεση των εντολών του Θεού και των καλών έργων. Με αυτή την μεγάλη αρετή διέλαμψαν στον κόσμο οι άγιοι και εκλεκτοί του Θεού άνθρωποι.

Πρώτα πρέπει να εξετάσουμε τι μας λέγει η Αγία Γραφή για τον θείο φόβο. Ο Προφήτης Δαβίδ λέγει ότι: «αρχή σοφίας φόβος Κυρίου», ο δε Σολομών λέγει: «φόβος Κυρίου εστί διδασκαλία και σοφία», ενώ στο βιβλίο Σοφία Σειράχ διαβάζουμε ότι ο φόβος του Κυρίου είναι ανώτερος από κάθε αρετή. Στις Παροιμίες (14, 27) διαβάζουμε ότι ο φόβος του Θεού είναι πηγή της ζωής, και στην Σοφία Σειράχ ότι είναι η ρίζα της σοφίας. Κατά τον Προφήτη Ησαΐα (33,5) ο φόβος του Θεού είναι αιώνιος θησαυρός της δικαιοσύνης, ενώ κατά τον Προφήτη Ιερεμία (39,40) ο φόβος του Κυρίου είναι δώρο του Θεού. «Και δώσω αυτοίς οδόν ετέραν και καρδίαν ετέραν του φοβηθήναι με πάσας τας ημέρας... και τον φόβον μου δώσω εις την καρδίαν αυτών προς το μη αποστήναι αυτούς απ' εμού».

Από τους Αγίους Πατέρας αρκετοί μας μίλησαν για τον θείο φόβο. Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης λέγει ότι ο φόβος του Θεού είναι αρχή των καλών έργων, ενώ ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος ότι είναι η αρχή της αληθινής ζωής του ανθρώπου. Ο άγιος Εφραίμ λέγει ότι ο φόβος του Κυρίου είναι σαν ένα δίκοπο σπαθί το οποίο κόπτει όλες τις κακές επιθυμίες και κάθε δαιμονική επίθεση κατά των μοναχών, και ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος λέγει ότι ο φόβος του Θεού είναι ένα ανίκητο όπλο της πίστεως. Ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος τον παρομοιάζει με τον ήλιο, ο οποίος στέλνοντας μία ακτίνα στο δωμάτιο, αποκαλύπτει σ' αυτό και το μικρότερο σκουπίδι και την λεπτότερη σκόνη, ενώ σε άλλο μέρος ο ίδιος λέγει ότι ο πλούτος του θείου φόβου είναι η αρχή της αγάπης προς τον Θεό.

Ο φόβος του Θεού, κατά τον άγιο Μάξιμο τον ομολογητή γεννάται από την πίστη προς τον Θεό, ενώ ο Ιωάννης της Κλίμακος λέγει ότι προέρχεται από την γνώσι

του εαυτού μας (Λόγος 25ος). Ο Άγιος Πέτρος ο Δαμασκηνός λέγει: «Γι' αυτό και εγώ είμαι τόσο κακός και χειρότερος από έναν άπιστο και δεν θέλω να εργασθώ για να εύρω την βαθειά πίστη και με αυτή να έλθω στον φόβο του Θεού και στην αρχή της σοφίας του Πνεύματος». Ο ίδιος άγιος διαιρεί τον θείο φόβο σε δύο είδη και συγκεκριμένα: «Είναι ο φόβος του Θεού που λέγεται και πρωταρχικός και ο άλλος ο τέλειος που γεννάται από τον πρώτο». Για τον πρώτο φόβο μας ομιλεί η Αγία Γραφή, όταν λέγει: «τω δε φόβω Κυρίου εκκλίνει πας από κακού» (Παροιμ. 15, 27) και πάλι: «Καθήλωσον εκ του φόβου σου τας σάρκας μου, από γάρ των κριμάτων σου εφοβήθην» (Ψαλ. 118, 120). Αυτός ο πρώτος φόβος του Θεού προσιδιάζει στους δούλους: «Εκκλινον από κακού και ποιήσον αγαθόν» (33, 15) και πάλι: «Καθήλωσον εκ του φόβου σου τας σάρκας μου, από γάρ των κριμάτων σου εφοβήθην» (Ψαλ. 118, 120). Όσο ασκείται κάποιος στο αγαθό, άλλο τόσο αποκτά και τον φόβο του Θεού, γνωρίζει και τα μικρότερα σφάλματα του, τα οποία ποτέ δεν τα είχε μέχρι τότε επισημάνει, επειδή ευρισκόταν στο σκοτάδι της αγνωσίας του. Ιδού ένα παράδειγμα: Κάποιος βαδίζει την νύκτα σ' ένα ολισθηρό δρόμο και γεμάτο λάσπη. Του συμβαίνει να πέσει και να λερωθεί, αλλά λόγω του σκότους της νυκτός δεν μπορεί να αντιληφθεί κατά πόσο λερώθηκαν τα ρούχα του. Την επομένη ημέρα, όταν ταξιδεύσει, βλέπει υπό το φως του ηλίου πόσο λερώθηκαν τα ρούχα του από τα λασπόνερα και τις βρωμιές. Το ίδιο συμβαίνει και με αυτόν που είναι αρχάριος στον φόβο του Θεού. Γνωρίζει ότι έπεσε και είναι λερωμένος, αλλά δεν γνωρίζει με λεπτομέρεια σε ποια φοβερή κατάσταση ευρίσκεται. Εισερχόμενος όμως στο πρώτο στάδιο του θείου φόβου αρχίζει να γνωρίζει την ρυπαρότητα της ψυχής του και όλονέν καθαιρούμενος από τα πάθη εισέρχεται στο δεύτερο στάδιο του θείου φόβου. «Ο φόβος Κυρίου αγνός, διαμένων εις αιώνα αιώνος» (Ψαλμ. 18, 10).

Ο άγιος Μάξιμος ο ομολογητής μας εξηγεί σαφέστερα για τα δύο είδη του θείου φόβου: «Ο φόβος του Θεού είναι δύο ειδών: ο ένας καθαρός και ο άλλος ακάθαρτος, επειδή και οι άνθρωποι άλλοι είναι ακάθαρτοι και άλλοι δίκαιοι. Οι δίκαιοι φυλάγουν μέσα τους τον θείο φόβο με την καθαρότητα της συνειδήσεως τους, ενώ οι αμαρτωλοί λαμβάνουν από τον Θεό το πρώτο είδος του θείου φόβου, που τους προκαλείται λόγω των αμαρτιών τους και των ενδεχομένων παιδεύσεων, εάν δεν μετανοήσουν. Ο καθαρός φόβος παραμένει πάντοτε και δεν σβήνει, κατά το ανωτέρω ψαλμικό, ενώ ο ακάθαρτος σβήνει και παρέρχεται με την δύναμη της μετανοίας. Γι' αυτό, όταν ο Απόστολος έλεγε ότι αυτός που φοβάται δεν τελειώθηκε ακόμη στην αγάπη, είχε υπ' όψιν του το πρώτο είδος του θείου φόβου, ενώ, όταν ο Προφήτης Δαβίδ λέγει ότι, όσοι έχουν τον θείο φόβο δεν στερούνται από τίποτε, έχει υπ' όψιν του το δεύτερο και τελειότερο είδος του θείου φόβου. «Μακάριος ανήρ ο φοβούμενος τον Κύριον, εν ταις εντολαίς αυτού θελήσει σφόδρα» (Ψαλμ. 111,1), δηλαδή αγαπά πάρα πολύ να εκτελεί τις εντολές του.

Ένας τέτοιος άνθρωπος ευρίσκεται στην θέση του υιού, κατά χάριν Θεού, επειδή δεν εργάζεται τις εντολές από τον φόβο των βασάνων, αλλά μόνο από αγάπη προς τον Θεό.

Συνεχίζοντας τον λόγο μας, ας αναφερθούμε τώρα και στους καρπούς αυτής της ευλογημένης αρετής των αρετών. Πάλι η Αγία Γραφή μας πληροφορεί ότι οι καρποί της είναι η αρχή σοφίας (Παροιμ. 1,7), «φόβος Κυρίου προστίθησιν ημέρας» (Παροιμ. 10,27), είναι πηγή της ζωής (Παροιμ. 14, 27), φυλάττει από το κακό (Παροιμ. 8,13), είναι τιμή προς τον Θεό (Ψαλμ. 5,8). «Κύριον τον Θεόν σου φοβηθήσει και αυτώ μόνω λατρεύσεις» (Δευτ. 6,13) ή «Δουλεύσατε τω Κυρίω εν φόβω και αγαλλιόσθε αυτώ εν τρόμω» (Ψαλμ. 2,11).

Ο φόβος του Κυρίου μας βοηθεί να εργαζόμαστε την σωτηρία μας, κατά την μαρτυρία του Αποστόλου Παύλου, ο οποίος συμβουλεύοντας τους Φιλιππισίους τους λέγει τα εξής: «μετά φόβου και τρόμου την εαυτών σωτηρίαν κατεργάζεσθε» (2,12), μας ενισχύει στην πραγματοποίηση των θείων εντολών στην ζωή μας «και ενετείλατο ημίν Κύριος ποιείν πάντα τα δικαιώματα ταύτα φοβείσθαι Κύριον τον Θεόν ημών, ίνα ευ η ημίν πάσας τας ημέρας, ίνα ζώμεν ώσπερ και σήμερον» (Δευτερ. 6,24), μας βοηθεί στην απόκτηση της καθαρότητας και αγιότητας, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος: «Ταύτας έχοντες τας επαγγελίας, αγαπητοί, καθάρισωμεν εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος επιτελούντες αγιωσύνην εν φόβω Θεού» (Β' Κορ. 7,1). Επίσης μας βοηθεί να κρίνουμε τον συνάνθρωπο μας με δικαιοσύνη (Εξοδ. 18), μας κάνει ευάρεστους ενώπιον του Θεού, όπως είναι γραμμένο: «αλλ' εν παντί Εθνει ο φοβούμενος αυτόν και εργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτός αυτώ εστί» (Πράξ. 10,35), μας αξιώνει από τον Θεό αμέτρητων δωρεών, όπως λέγει το ψαλμικό: «Ως πολύ το πλήθος της χρηστότητας σου, Κύριε, ης έκρυσας τοις φοβουμένοις σε» (Ψαλμ. 30,20), μας βοηθεί ν' αποκτήσουμε το θείο έλεος: «ότι κατά το ύψος του ουρανού από της γης εκραταίωσε Κύριος το έλεος αυτού επί τοις φοβουμένοις αυτόν» (Ψαλμ. 102,11). Ο θείος φόβος μας δίνει παρρησία στην προσευχή μας προς τον Θεό, ο Οποίος και εισακούει τα αιτήματα μας: «Θέλημα των φοβούμενων αυτόν ποιήσει και της δεήσεως αυτών εισακούσεται και σώσει αυτούς» (Ψαλμ. 144,19), μας κάνει άξιους της ευλογίας του Κυρίου «τις εστί άνθρωπος ο φοβούμενος τον Κύριον;» (Ψαλμ. 24,12), μας φυλάγει από τον φόβο και τρόμο των ανθρώπων, κατά το ψαλμικό (22,4): «Ου φοβηθήσομαι κακά ότι συ μετ' έμου ει», ενώ ο Κύριος μας λέγει: «Μη φοβηθήτε από των αποκτεινόντων το σώμα, την δε ψυχήν μη δυναμένων αποκτείναι...» (Ματθ. 10,28).

Από τους θείους Πατέρας που ομιλούν για τους καρπούς του φόβου του Θεού ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέγει: «Ο φόβος του Θεού είναι το θεμέλιο για το ταξίδι του ανθρώπου προς τους ουραμούς, ενώ ο άγιος Νικόδημος λέγει: «Ο φόβος του Θεού είναι πηγή, μητέρα και ρίζα της συνέσεως και όλων των αρετών». Ο θείος

Γρηγόριος ο Θεολόγος λέγει ότι ο θείος φόβος μας βοηθεί στην εφαρμογή των εντολών του Κυρίου και στην καθαρότητα του σώματος. Όποιος απέκτησε τον θείο φόβο δεν φοβάται τίποτε κατά τον άγιο Ιωάννη της Κλίμακος, ο οποίος λέγει ακριβώς: «Όποιος έγινε δούλος του Θεού, δεν φοβάται τον Δεσπότη του, ενώ όποιος δεν έχει τον θείο φόβο, αυτός φοβάται ακόμη και τη σκιά του» (Λόγος 21ος).

Ιδού εν συνεχεία μερικά παραδείγματα αγίων ανδρών από την Αγία Γραφή, οι οποίοι ήταν άνθρωποι φοβούμενοι τον Θεό: Ο πατριάρχης Νώε «πίστει χρηματισθείς περί των μηδέπω βλεπομένων, ευλαβηθείς κατασκεύασε κιβωτόν εις σωτηρίαν του οίκου αυτού» (Έβρ. ΙΙ, 7), ο πατριάρχης Αβραάμ τόσο φόβο επέδειξε προς τον Θεό, ώστε έσπευσε να θυσιάσει στον Θεό τον μονογενή του υιό Ισαάκ, τον όποιον ο ίδιος ό Θεός του υπέδειξε. Ο εγγονός κατόπιν του Ισαάκ ο Ιωσήφ, έχοντας τον θείο φόβο, δεν υπάκουσε στις προτάσεις της κυρίας του για να τελέσει την αμαρτία και είπe: «πώς ποιήσω το ρήμα τούτο το πονηρόν και αμαρτήσομαι εναντίον του Θεού» (Γεν. 39,9), με αποτέλεσμα να κλεισθεί στην φυλακή. Αλλά ο Πανάγαθος και Δίκαιος Θεός τον έβγαλε από την φυλακή και τον έδόξασε.

Και πριν τελειώσουμε αυτό τον λόγο θα σημειώσουμε μια σχετική ιστορία που συνέβη σ' ένα χωριό της πατρίδος μας:

Κάποιος χριστιανός είχε αιχμαλωτισθεί πολύ από την κακή συνήθεια της κλοπής. Κάποτε, την περίοδο του θερισμού, βλέποντας το αγρόκτημα ενός πλουσίου να είναι γεμάτο θημωνιές από σιτάρι, αποφάσισε να το κλέψει. Ετοίμασε και έζευξε τις αγελάδες στην καρότσα και την νύκτα ετοιμάσθηκε για τον σκοπό του. Τότε η κορούλα του 5-6 ετών άρχισε να κλαίει θέλοντας να ανεβεί και εκείνη στην καρότσα, επειδή της άρεσε ο περίπατος με τα ζώα. Ο πατέρας της για να την καθησύχαση, την επήρε στην αγκαλιά του και την ανέβασε στην καρότσα. Έτσι ξεκίνησαν τα μεσάνυκτα για το ξένο κτήμα. Φθάνοντας εκεί, άφησε τις αγελάδες στην άκρη του χωραφιού και, επειδή ήταν πανσέληνος η νύκτα, παρατηρούσε δεξιά-αριστερά, μήπως ιδεί κανέναν και τον αντιληφθεί κάνοντας την κλοπή. Και, επειδή δεν είδε κανέναν, άρχισε να μεταφέρει χειρόβολα από τις θημωνιές στην καρότσα του. Τότε η κόρη του παρακινούμενη μάλλον από το Θεό, του είπe: «Πατέρα, κοίταξες σ' όλα τα μέρη, αλλά ξέχασες να κοιτάξεις και προς τον ουρανό». Τότε εκείνος την ερώτησε: «Γιατί να κοιτάξω στον ουρανό, παιδί μου;». Και η κόρη του είπe: «Ίσως θα ήταν καλό να κοιτάξεις και προς τον ουρανό, διότι στ' άλλα μέρη είδα ότι τα παρατήρησες με προσοχή». Τότε ο πατέρας της σκεπτόμενος τα λόγια της κόρης του, και φοβούμενος τον Θεό, σιώπησε. Μετά επήρε τα κλεμμένα χειρόβολα, τα επέστρεψε στον τόπο τους και με την καρότσα επέστρεψαν στο σπίτι τους έχοντας την συνείδηση του αναπαυμένη.

Αφού διηγήθηκε τα γεγονότα στη γυναίκα του, η οποία ήταν πιστή χριστιανή και

τον εμπόδιζε πάντοτε σε τέτοια έργα, της είπε στο τέλος: «Έχεις τον λόγο μου, γυναίκα, ότι απ' αυτή την νύκτα εγώ δεν θα ξανακλέψω σ' όλη μου τη ζωή. Από τώρα θα κοιτάζω πρώτα στον ουρανό, διότι γνωρίζω ότι τα μάτια του Θεού βλέπουν όλα τα έργα μας».

Έτσι ο άνθρωπος αυτός ελεγχόμενος από τον φόβο και την πανταχού παρουσία του Θεού, εγκατέλειψε για πάντα την κλοπή. Κατόπιν πηγαίνοντας σ' ένα καλό Πνευματικό, εξομολογήθηκε και διορθώθηκε στην ζωή του.

Είθε να δώσει ο Καλός Θεός, όταν και εμείς ως αμαρτωλοί πειραζώμεθα, να κοιτάζουμε πρώτα προς τον ουρανό, προς τον Θεό, ο Οποίος βλέπει όλα τα έργα μας και έτσι να επιτελούμε στην ζωή μας μόνο το άγιο θέλημα Του. Αμήν.

Πηγή: dakriametanoias.blogspot.ca